

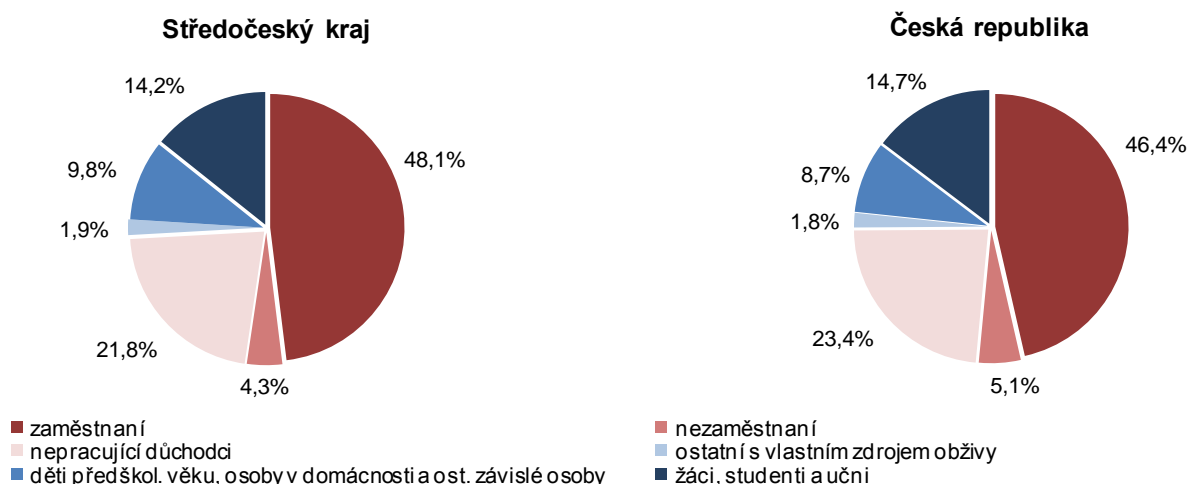
4. Ekonomická aktivita obyvatelstva

4.1. Zaměstnaní, nezaměstnaní, ekonomicky neaktivní

Určujícím faktorem ekonomické aktivity je pracovní trh a věkové složení populace

Stav ekonomické aktivity obyvatel je základním pilířem a obrazem ekonomického rozvoje regionu. Hlavními faktory ovlivňujícími ekonomickou aktivitu jsou přístupnost pracovního trhu pro obyvatele a vyvážené věkové složení populace. Za ekonomicky aktivní se považují osoby zaměstnané a osoby nezaměstnané, které práci aktivně hledají a jsou připraveny k nástupu do práce. Do skupiny ekonomicky neaktivních se řadí nepracující důchodci, děti v předškolním věku, osoby v domácnosti a nepracující žáci, uční a studenti.

Struktura obyvatel podle stupně ekonomické aktivity (ze zjištěných hodnot)

Ekonomicky aktivní byla více než polovina celkové populace

Stav ekonomické aktivity byl v rámci sčítání zjištěn u 1 222 616 obyvatel kraje (94,8 %). Více než polovina populace se zjištěným stavem byla v době sčítání ekonomicky aktivní (52,3 %), ostatní patřili mezi ekonomicky neaktivní (47,7 %). Zaměstnáno bylo více než devět z deseti ekonomicky aktivních osob (91,8 %) a téměř polovina obyvatel se zjištěným stavem (48,1 %).

Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

	Celkem	v tom		z toho ve věku 15 - 64 let		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	639 851	349 071	290 780	626 829	340 922	285 907
v tom (%):						
zaměstnaní	91,8	92,3	91,3	91,7	92,1	91,1
z toho (%):						
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající pracující důchodci	91,0	94,1	87,3	92,7	96,1	88,7
ženy na mateřské dovolené	5,1	4,6	5,7	3,3	2,6	4,2
ženy na mateřské dovolené	2,3	x	5,1	2,4	x	5,2
nezaměstnaní	8,2	7,7	8,7	8,3	7,9	8,9
Ekonomicky neaktivní	582 765	248 109	334 656	207 502	77 194	130 308
v tom (%):						
nepracující důchodci	45,7	41,3	48,9	44,1	44,8	43,6
ostatní s vlastním zdrojem obživy	4,0	1,1	6,1	11,0	3,4	15,5
osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	20,5	22,5	19,0	8,4	4,2	10,9
žáci, studenti a uční	29,9	35,1	26,0	36,5	47,5	30,0
Nezjištěná ekonomická aktivita	66 595	40 072	26 523	60 693	36 151	24 542

Míra ekonomické aktivity byla druhá nejvyšší po Praze

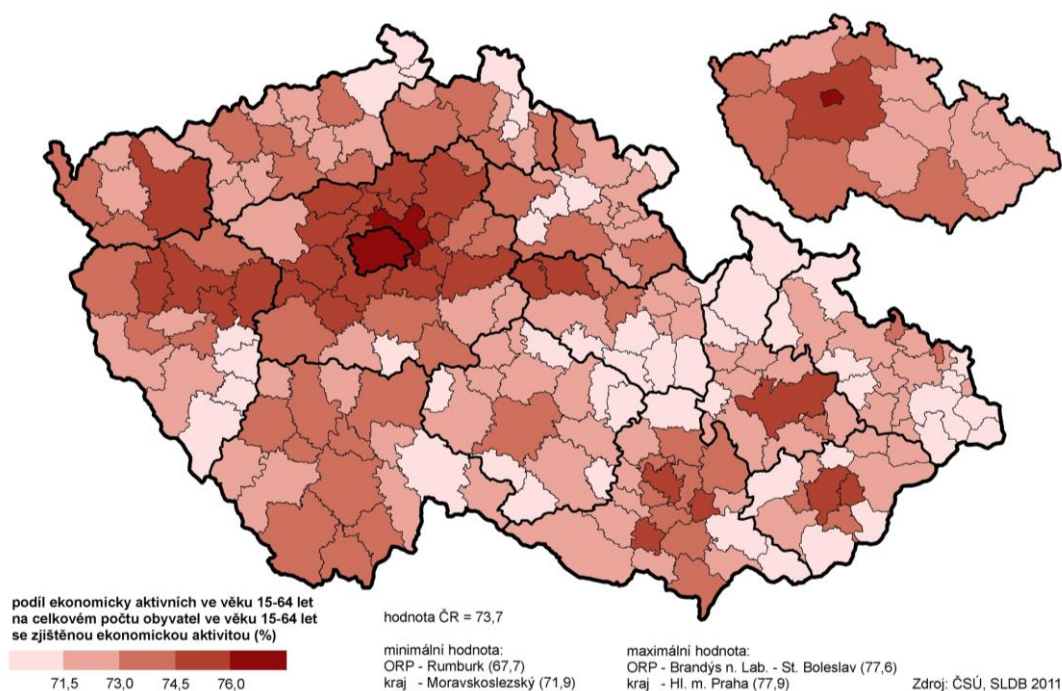
Ekonomická aktivita obyvatel kraje byla v rámci České republiky poměrně na vysoké úrovni. Míra ekonomické aktivity (podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let se zjištěnou

ekonomickou aktivitou) se pohybovala na hodnotě 62,5 % a po Praze byla druhou nejvyšší v ČR, a to jak jednotlivě u mužů (70,6 %), tak i u žen (55,0 %).

**Tři ze čtyř osob
v produktivním věku
byly ekonomicky
aktivní**

Podíl ekonomicky aktivní populace se v kraji zvyšoval od okrajových částí směrem k centrálním oblastem kraje. Nadprůměrné aktivity uvnitř kraje dosahovali obyvatelé v blízkosti hlavního města (obvody Lysá nad Labem 66,6 %, Brandýs nad Labem 66,4 %, Černošice 66,3 %). V okolí Prahy existuje ekonomicko-sociální interakce s metropolí, která nabízí velký a dostupný pracovní trh. Mezi deseti správními obvody s nejvyšší mírou ekonomické aktivity v ČR jich sedm náleželo Středočeskému kraji. Nejnižší aktivity v kraji dosahovali obyvatelé žijící v jižních a východních okrajových oblastech kraje, tzn. v obvodech již značně vzdálených od Prahy jako významného pracovního trhu pro obyvatele kraje (Votice 56,3 %, Čáslav 57,5 %, Kutná Hora 58,6 %).

**Ekonomická aktivita obyvatel ve věku 15–64 let ve správních obvodech ORP a krajích
(ze zjištěných hodnot)**

**Méně ekonomicky
aktivní populace než
neaktivní dosahovaly
pouze malé obce do
199 obyvatel**

Míru ekonomické aktivity neméně ovlivňovaly i další faktory. Jedním byla také velikost obce, ve které lidé žijí. Tento faktor však v závislosti na pracovním trhu působil spíše tendenčně a obecně tak platí, že populace menších obcí dosahuje nižší ekonomické aktivity než populace větších obcí. Nejnižší míry aktivity osob ve věku 15 a více let tak v kraji dosahovaly malé obce do 199 obyvatel (57,9 %). V této velikostní skupině obcí jako jediné nepřevyšovaly početně osoby ekonomicky aktivní ty ostatní, ekonomicky neaktivní.

Obyvatelstvo podle stupně ekonomické aktivity a velikostních skupin obcí

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Ekonomicky aktivní	639 851	14 016	65 140	93 555	191 843	176 301	64 357	34 639
v tom (%):								
zaměstnaní	91,8	90,3	91,0	91,7	92,5	92,1	91,4	89,8
z toho (%):								
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající pracující důchodci	91,0	92,1	91,9	91,9	91,1	90,5	90,7	89,7
ženy na mateřské dovolené	2,3	2,2	2,2	2,4	2,4	2,3	2,2	2,1
nezaměstnaní	8,2	9,7	9,0	8,3	7,5	7,9	8,6	10,2

Obyvatelstvo podle stupně ekonomické aktivity a velikostních skupin obcí

pokračování

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Ekonomicky neaktivní	582 765	14 465	62 070	87 262	177 556	155 895	55 999	29 518
v tom (%):								
nepracující důchodci	45,7	53,3	47,5	45,6	42,7	45,3	50,1	49,9
ostatní s vlastním zdrojem obživy	4,0	3,6	3,9	3,9	4,1	4,1	3,5	3,4
osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	20,5	16,7	18,8	20,5	22,5	20,6	17,7	18,6
žáci, studenti a učni	29,9	26,4	29,8	30,0	30,7	30,0	28,6	28,1
Nezjištěná ekonomická aktivita	66 595	1 341	6 084	8 596	19 338	18 840	8 450	3 946

Nejvyšší zaměstnanost je v obcích s 1 až 5 tisíci obyvateli

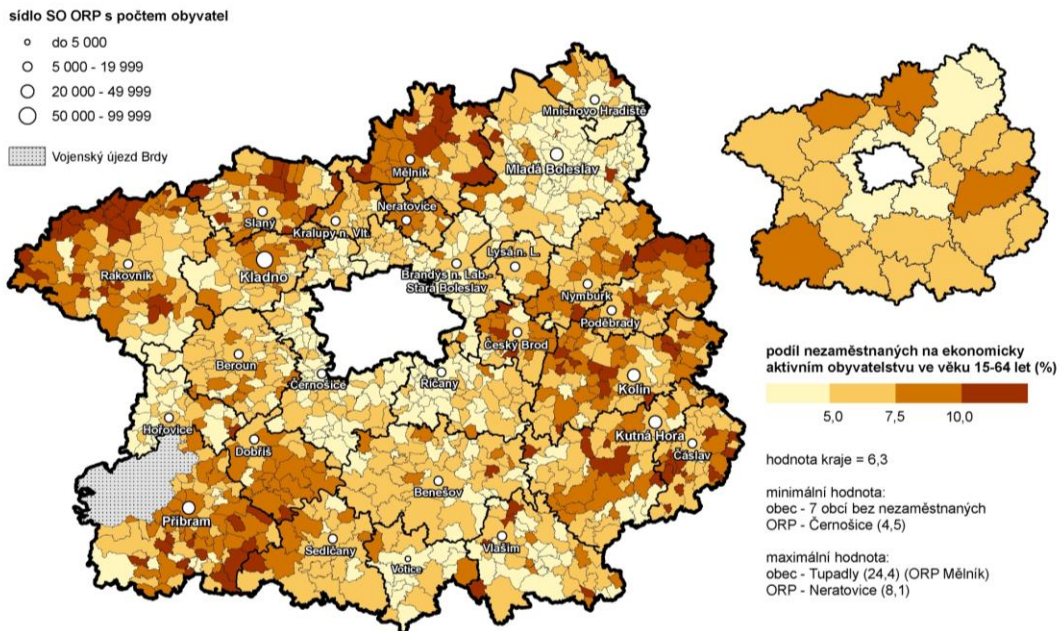
U zaměstnanosti to bylo do určité míry odlišné. Míra zaměstnanosti (podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob ve věku 15 a více let) se s velikostí obce zvyšovala pouze do úrovně velkých obcí či malých měst (s 1–5 tisíci obyvateli). Města do 20 tisíc obyvatel vykazovala zaměstnanost ještě na přibližně podobné úrovni, u větších měst se projevovala už vyšší nezaměstnanost.

Každý devátý důchodce pracoval

Podíl zaměstnaných ve věku 15 a více let činil 57,4 %, u mužů 65,1 % a u žen 50,2 %. Do zaměstnaných osob se řadily také nadále zaměstnané osoby již v důchodovém věku. V době sčítání jich pracovalo 32,5 tisíc, zaměstnaný tak byl téměř každý 9. důchodce. Počet zaměstnaných důchodců byl druhý nejvyšší v České republice, podílem na celkové zaměstnanosti (5,1 %) se však řadili až na páté místo. Nejvíce pracujících důchodců žilo v hlavním městě, kde tvořili téměř osm procent zaměstnané populace. Ekonomická aktivita osob v důchodovém věku se zvyšovala s rostoucí velikostí obce.

Vyšší zaměstnanost důchodců byla ve větších městech

Nezaměstnaní v obcích a správních obvodech Středočeského kraje (ze zjištěných hodnot)

Nezaměstnanost byla vyšší v periférních oblastech kraje

Druhou skupinu ekonomicky aktivního obyvatelstva tvořili nezaměstnaní. V průběhu sčítání bylo bez zaměstnání 52,3 tisíc osob, což představovalo 8,2 % ekonomicky aktivní populace. Mezi nezaměstnanými mírně převažovali muži (51,5 %). Nezaměstnanost uvnitř kraje byla opět velmi úzce spjatá s polohou k hlavnímu pracovnímu trhu. Nejvyšší nezaměstnanost panovala v okrajových oblastech s ekonomicky slabým sídlem a omezenými možnostmi pracovního trhu v regionech přilehlých krajů (severozápad Rakovnicka, severovýchod Poděbradska či severní část Mělnicka).

Mezi ekonomicky neaktivními měl kraj nejnižší podíl nepracujících důchodců

Největší část ekonomicky neaktivních osob tvořili nepracující důchodci (45,7 %). Vzhledem k většímu zastoupení dětské populace a nízkému indexu stáří byl podíl nepracujících důchodců nejnižší v celé republice. Naopak osoby v domácnosti vč. dětí předškolního věku a ostatních závislých osob tvořily pětinu ekonomicky neaktivní populace (20,5 %), tedy nejvíce v ČR. Republikově průměrného podílu dosahovala skupina žáků, studentů a učňů (29,9 %).

4.2. Ekonomicky aktivní podle věku a vzdělání a státního občanství

Nejvíce ekonomicky aktivních osob bylo ve věku 35–39 let

Věková struktura ekonomicky aktivních osob úzce souvisí s věkovou strukturou obyvatelstva, s obdobím přípravy na zaměstnání, odchodem obyvatelstva do důchodu a u žen pak s mateřskou dovolenou. Mezi ekonomicky aktivními převládá v době sčítání věk mezi 30–40 lety, ekonomicky aktivních osob ve věku 30–34 let bylo 90 526 (14,1 %) a mezi 35–39 lety 99 631 (15,6 %).

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a věku

	Celkem	v tom					
		muži	v tom		ženy	v tom	
			zaměstnaní	nezaměstnaní		zaměstnané	nezaměstnané
Ekonomicky aktivní	639 851	349 071	322 156	26 915	290 780	265 383	25 397
z toho ve věku (%):							
15 - 19	1,3	1,4	1,0	5,2	1,3	1,0	4,1
20 - 24	7,3	7,5	6,6	18,1	7,2	6,6	13,1
25 - 29	10,7	10,5	10,3	13,0	11,0	11,0	10,9
30 - 34	14,1	14,6	14,8	11,6	13,6	13,6	13,7
35 - 39	15,6	15,5	16,0	9,9	15,6	15,7	14,5
40 - 44	12,2	11,7	12,0	8,2	12,7	12,9	10,6
45 - 49	11,5	10,8	11,0	8,7	12,2	12,4	10,1
50 - 54	10,5	9,7	9,8	8,9	11,5	11,5	11,4
55 - 59	10,3	10,5	10,4	11,5	10,1	10,1	10,7
60 - 64	4,4	5,5	5,5	4,7	3,1	3,3	0,5
65 - 69	1,3	1,5	1,6	x	1,1	1,2	x
70 a více	0,6	0,7	0,8	x	0,5	0,5	x
nezjištěno	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1

Mladí lidé do 24 let věku se na celkové zaměstnanosti podíleli 7,6 %, lidé ve věku 65 let a starší 2,1 %

Věková skupina obyvatel 34–39 let byla i nejpočetnější zaměstnanou věkovou skupinou (15,9 %), a to jak u mužů (16 %), tak u žen (15,7 %). Zaměstnaných osob v poproduktivním věku (65 let a starší) bylo v době sčítání 12,3 tisíc (6,4 %) a na celkové zaměstnanosti se podílely 2,1 %. Mladí lidé ve věku do 24 let se na zaměstnanosti kraje podíleli 7,6 % (osoby do 19 let 1 % a osoby ve věku 20–24 let 6,6 %).

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Celkem	v tom		Z celku					
		muži	ženy	zaměstnaní			nezaměstnaní		
				celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	639 851	349 071	290 780	587 539	322 156	265 383	52 312	26 915	25 397
v tom podle vzdělání (%):									
základní vč. neukončeného	7,7	6,6	9,0	6,5	5,4	7,7	21,6	21,3	22,0
střední vč. vyučení (bez maturity)	36,4	43,1	28,2	35,9	42,9	27,4	41,6	46,3	36,7
úplně střední (s maturitou)	34,3	30,2	39,1	35,0	30,9	40,0	26,3	22,7	30,1
návštbové studium	3,3	2,3	4,6	3,5	2,4	4,8	1,9	1,5	2,3
vyšší odborné vzdělání	1,8	1,3	2,5	1,9	1,3	2,6	1,0	0,7	1,3
vysokoškolské	15,7	15,6	15,8	16,6	16,4	16,8	5,7	5,7	5,8
bez vzdělání	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,8	0,8	0,8
nezjištěno	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	1,0	1,0	1,0

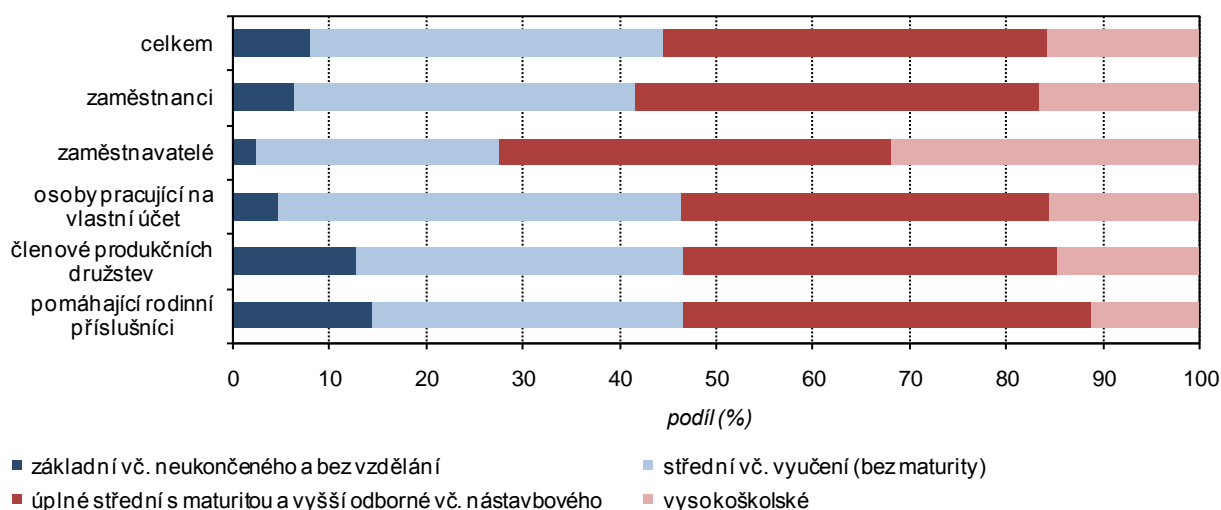
Nezaměstnaností trpěli především ekonomicky aktivní mladí lidé do 24 let, častěji muži

Problematika nezaměstnanosti postihovala všechny věkové skupiny ekonomicky aktivního obyvatelstva, nejčastěji však právě mladé lidi do 24 let věku. Těch bylo v době sčítání bez zaměstnání 10,7 tisíc a na pět ekonomicky aktivních osob v této věkové skupině tak připadal jeden nezaměstnaný. Mezi mladými nezaměstnanými osobami převládali muži, ve věku do 19 let to bylo 57,2 %, ve věku 20–24 let 59,3 % a ve věku 25–29 let 55,7 %. V pětiletých věkových skupinách od 30. roku věku převládaly v nezaměstnanosti početně již ženy. Vyšší počet nezaměstnaných mužů než žen byl až ve věkové skupině 55–59 let, která byla již spojená s odchody a předčasnými odchody žen do důchodu. Podíl nezaměstnaných osob hledajících si první zaměstnání byl 15,2 %, z nich početně převažovali muži (55,8 %). Vyšší byl také podíl nezaměstnaných mužů hledajících si první zaměstnání (16,5 %) než bylo hledajících žen (13,8 %). Ve věku 45–49 let jsou nezaměstnaní pouze tři ze sta ekonomicky aktivních osob.

Nejvyšší zaměstnanost byla u vysokoškolsky vzdělaných (97 %)

Míra zaměstnanosti roste v návaznosti na vzdělání. Se základním vzděláním či bez vzdělání bylo zaměstnáno 76,7 % ekonomicky aktivních obyvatel, u žen (78,2 %) je podíl zaměstnaných v této vzdělanostní skupině vyšší než u mužů (75,1 %). Mezi vyučenými osobami je zaměstnáno 90,8 %, mezi muži 91,7 %, u žen o něco méně (90,6 %). Mezi ekonomicky aktivními osobami s dokončeným úplným středoškolským vzděláním s maturitou včetně nástavbového a vyššího odborného studia bylo zaměstnáno 93,9 %, mezi muži 94,3 % (u žen 93,6 %). Z vysokoškolsky vzdělaných ekonomicky aktivních obyvatel pracovalo 97 %, mezi muži 97,2 % a mezi ženami to bylo 96,8 %.

Vzdělanostní struktura ekonomicky aktivních podle postavení v zaměstnání (ze zjištěných hodnot)

Čtvrtina zaměstnaných obyvatel zázemí Prahy byla vysokoškolsky vzdělaná

Vysokého podílu zaměstnaných s vysokoškolským titulem bylo dosahováno v okolí Prahy (Černošicko 28,6 %, Říčansko 23,1 %, Brandýsko 22,7 %). Samotná města Černošice (39,5 %) a Roztoky u Prahy (39,2 %) se stala městy s nejvzdělanějším zaměstnaným obyvatelstvem v České republice. Nejnižšího podílu vysokoškolsky vzdělaných zaměstnaných obyvatel dosahují okrajové oblasti (Voticko 9,3 %, Sedlčansko 11 %, Mnichovohradištsko 11,2 %).

Nejvíce zaměstnaných cizinců pochází ze Slovenska a Ukrajiny

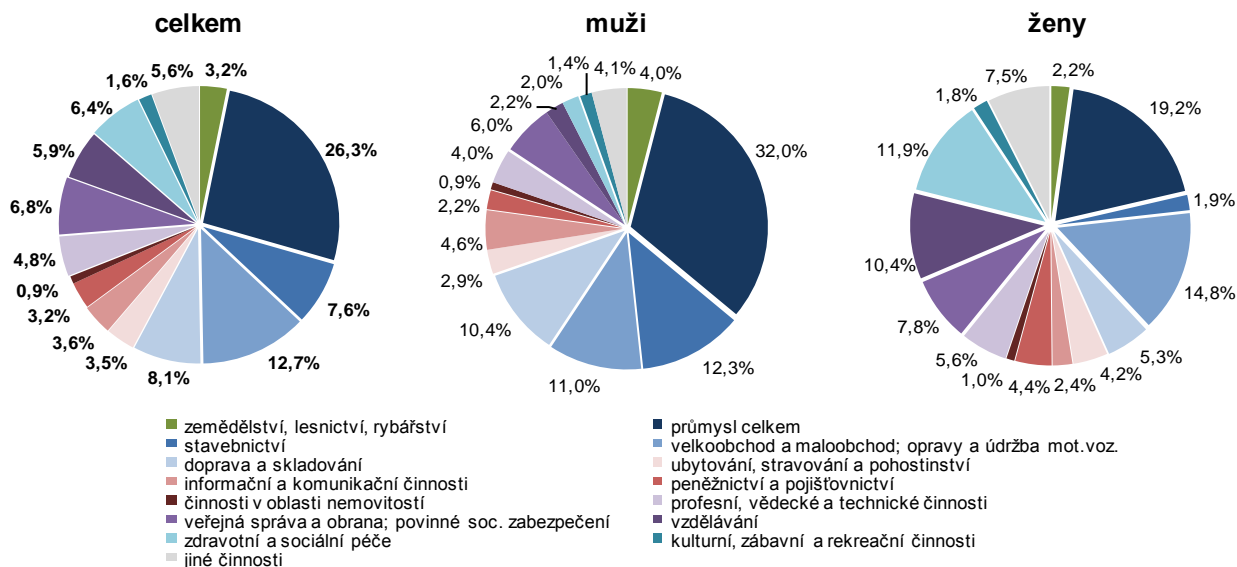
Mezi zaměstnanými obyvateli kraje bylo zjištěno 21 902 osob s cizím státním občanstvím (3,7 % na zaměstnaných celkem) a 922 osob s dvojitým občanstvím. Mezi cizinci převládali občané zemí EU (49,5 %), z evropských zemí mimo EU pocházelo 35,9 % a z jiných kontinentů pocházelo 14,6 %. Více než třetina zaměstnaných cizinců měla slovenské občanství (35,8 %), další čtvrtina měla ukrajinské občanství (25,9 %). Z mimoevropských zemí byli nejvíce zaměstnání občané Vietnamu (7,8 %).

4.3. Zaměstnaní podle odvětví

Nejvíce osob pracovalo v průmyslu, u mužů po průmyslu následovalo stavebnictví, u žen obchod

Ekonomická specifika kraje se odrážela na zaměstnanosti v daných ekonomických odvětvích. Při sčítání bylo zjištěno odvětví ekonomické činnosti u 88,2 % zaměstnaných osob. Ze zjištěných údajů bylo nejvíce Středočechů zaměstnáno v odvětví průmyslu (26,3 %), následoval obchod (12,7 %) a doprava a skladování (8,1 %). U mužů po průmyslu následovalo v zastoupení stavebnictví (12,3 %) a obchod (11 %), u žen po průmyslu následoval obchod (14,8 %) a zdravotní a sociální péče (11,9 %).

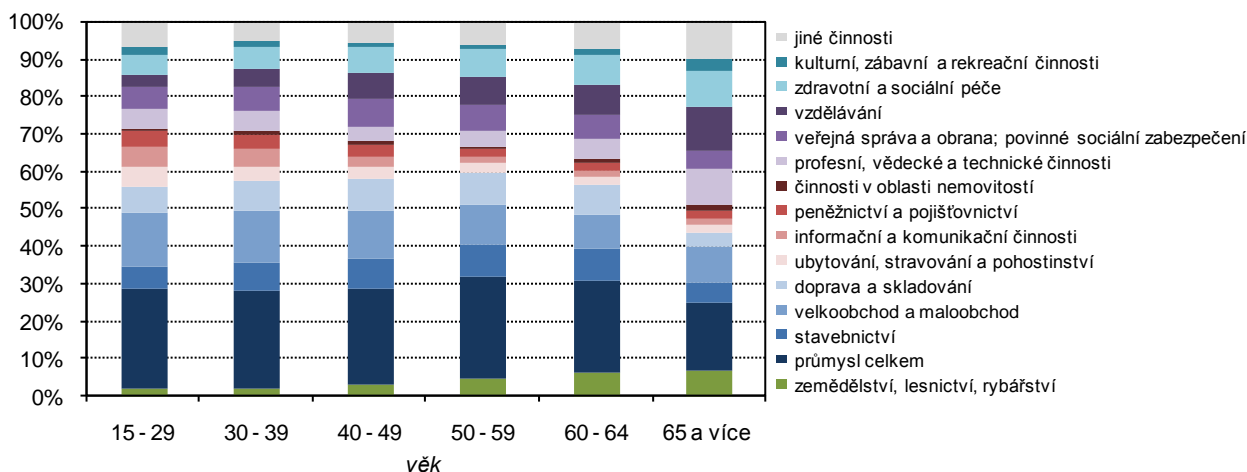
Zaměstnané osoby podle pohlaví a ekonomické činnosti (ze zjištěných hodnot)

Muži byli početně více zaměstnaní v odvětví priméru a sekundéru, ženy naopak v terciéru

V zaměstnanosti v jednotlivých odvětvích podle pohlaví převažovali u odvětví sektoru priméru a sekundéru muži; v zemědělství, lesnictví a rybářství 69,2 %, v průmyslu 67,1 % a ve stavebnictví 89 %. V sektoru služeb naopak převládaly ženy (54,9 %), nejvíce pak v odvětvích zdravotnictví a sociální péče (83,2 %), vzdělávání (79,6 %), peněžnictví a pojišťovnictví (61,4 %). V oblasti dopravy a skladování (70,6 %), informační a komunikační činnosti (70,5 %) a v oblasti nemovitostí (52,1 %) měli početní převahu muži.

Zaměstnaní podle věku a ekonomické činnosti (ze zjištěných hodnot)

Odvětvím s nejpočetnější zaměstnaností byl u všech věkových skupin průmysl

Ze zjištěných údajů byli mladí lidé ve věku do 29 let zaměstnaní nejčastěji v odvětví průmyslu (27,1 %) a obchodu (14,1 %). Na celkové zaměstnanosti jednotlivých odvětví se mladí lidé však nejvíce podíleli u ekonomické oblasti ubytování a stravování. Více než čtvrtina zaměstnaných v tomto odvětví byla ve věku do 29 let (27,9 %). U osob ve věku 30–49 let převažovala zaměstnanost v průmyslu (25,8 %) a obchodu (13,3 %). Podíl na

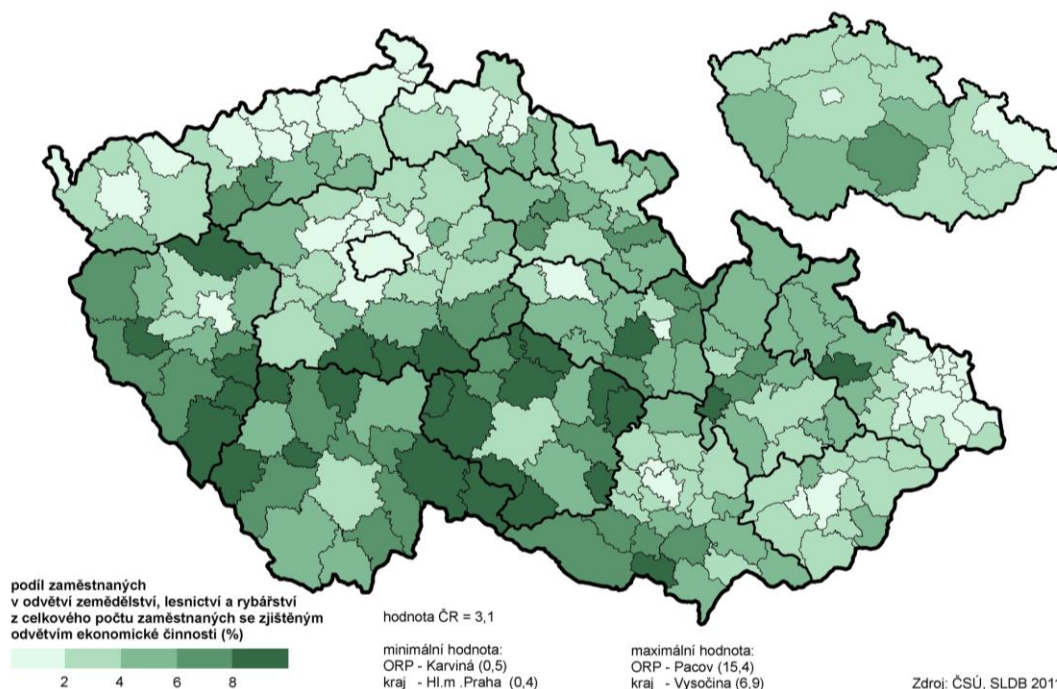
Podíl na zaměstnanosti měli mladí lidé nejvyšší v odvětví ubytování a stravování, starší osoby v zemědělství zaměstnanosti za odvětví byl nejvyšší u informační a komunikační činnosti (63 %). Nejčastějším odvětvím u osob ve věku 50–64 let byl také průmysl (27,2 %) a obchod (10,5 %), na zaměstnanosti se nejvíce podíleli v zemědělství a lesnictví (38,8 %). U osob ve věku 65 a více let bylo nejčastějším odvětvím zaměstnání také průmysl (18,2 %) a druhým vzdělávání (12,1 %). Podíly na celkové zaměstnanosti jednotlivých odvětví měly osoby v poproduktivním věku poměrně vyrovnané, nejvíce pak v oblasti kultury (3,7 %).

Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a odvětví ekonomické činnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Zaměstnaní	587 539	12 651	59 297	85 819	177 402	162 436	58 812	31 122
z toho podle odvětví ekonomické činnosti (%):								
zemědělství, lesnictví, rybníkářství	2,8	9,2	6,4	4,6	2,7	1,3	0,8	0,4
průmysl	23,2	26,0	25,0	23,1	21,7	21,4	31,9	19,6
stavebnictví	6,7	7,5	7,8	7,8	7,1	6,1	4,9	5,7
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	11,2	9,7	10,3	11,1	11,6	12,0	9,6	10,7
doprava a skladování	7,1	7,0	7,7	7,7	7,3	6,7	4,6	10,5
ubytování, stravování a pohostinství	3,0	2,6	2,9	2,9	3,1	3,2	2,8	3,3
vzdělávání	5,2	3,9	3,9	4,4	5,1	6,0	5,6	5,5

Zaměstnanost v oblasti priméru se pohybovala pod 3% hranicí Zaměstnanost v primárním sektoru, který v kraji reprezentovalo zemědělství a lesnictví, se pohybovala pod hranicí tří procent (2,8 %). Odvětví primárního sektoru silně souvisí s venkovským prostředím, a tak byla zaměstnanost v jednotlivých velikostních skupinách velmi odlišná. Obecně se podíl snižoval se zvyšujícím se počtem obyvatel a změnou charakteru obce z venkovského na městský. Mezi obyvateli nejmenších obcí (do 199 obyvatel) byl v zemědělství či lesnictví zaměstnán každý jedenáctý, u měst s počtem obyvatel větším než 20 tisíc to byl přibližně každý stodvacátý sedmý.

Zaměstnaní v zemědělství, lesnictví a rybníkářství ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

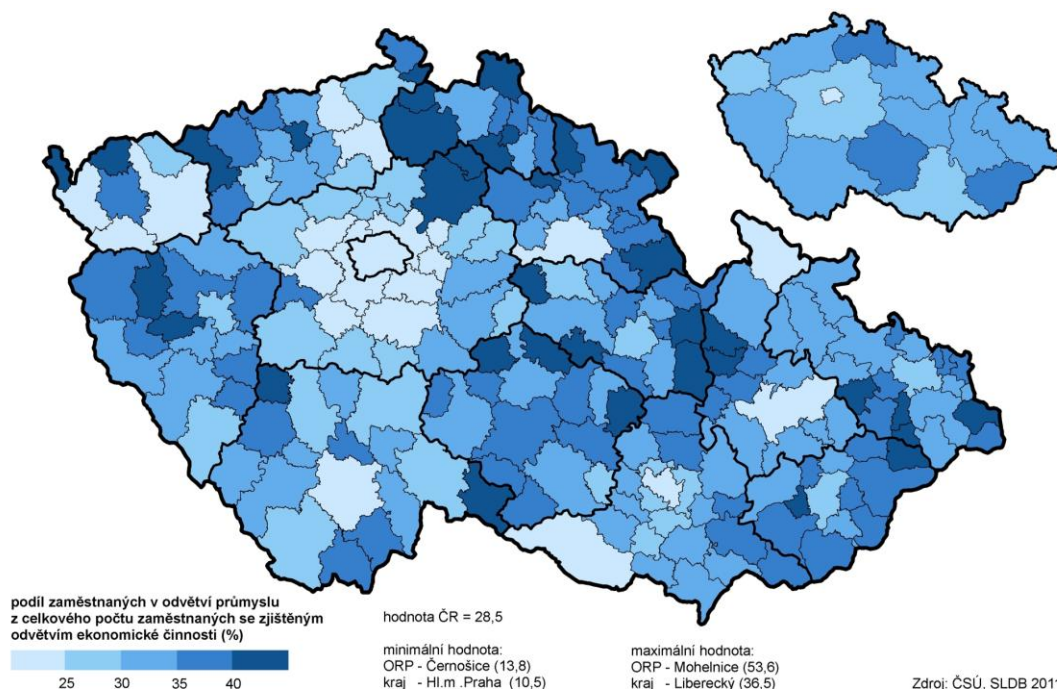

Nejvyšší zaměstnanost v priméru byla v J a JV části kraje Zaměstnanost v primárním sektoru se v návaznosti na charakter krajiny zvyšovala směrem od hlavního města k okrajovým oblastem. Především směrem do jihovýchodní části kraje přiléhající k Jihočeskému kraji a Kraji Vysočina (Sedlčansko, Voticko, Vlašimsko, Kutnohorský, Čáslavsko).

Nejvyšší zaměstnanost v průmyslu byla v zázemí měst s 20–50 tisíci obyvateli, především okolo velkých průmyslových závodů

V sekundárním sektoru, reprezentovaném průmyslem a stavebnictvím, pracovalo v době sčítání 30 % zaměstnané populace. Zaměstnanost sekundéru už nebyla (jako v případě priméru) ovlivněna velikostí obcí, ale záleželo na konkrétním průmyslovém charakteru obce popřípadě regionu. Nadprůměrnou zaměstnanost v průmyslu dosahují obyvatelé malých obcí s počtem obyvatel do 1 tisíce a nejvyšší ze všech velikostních skupin pak města mezi 20–50 tisíci obyvateli. Tato velikostní skupina je tvořena typicky průmyslovými městy (Mladá Boleslav, Příbram, Kolín, Kutná Hora). Mladoboleslavsko bylo především díky výrobě automobilů pátým obvodem v ČR s nejvyšší zaměstnaností v průmyslu (45,9 %).

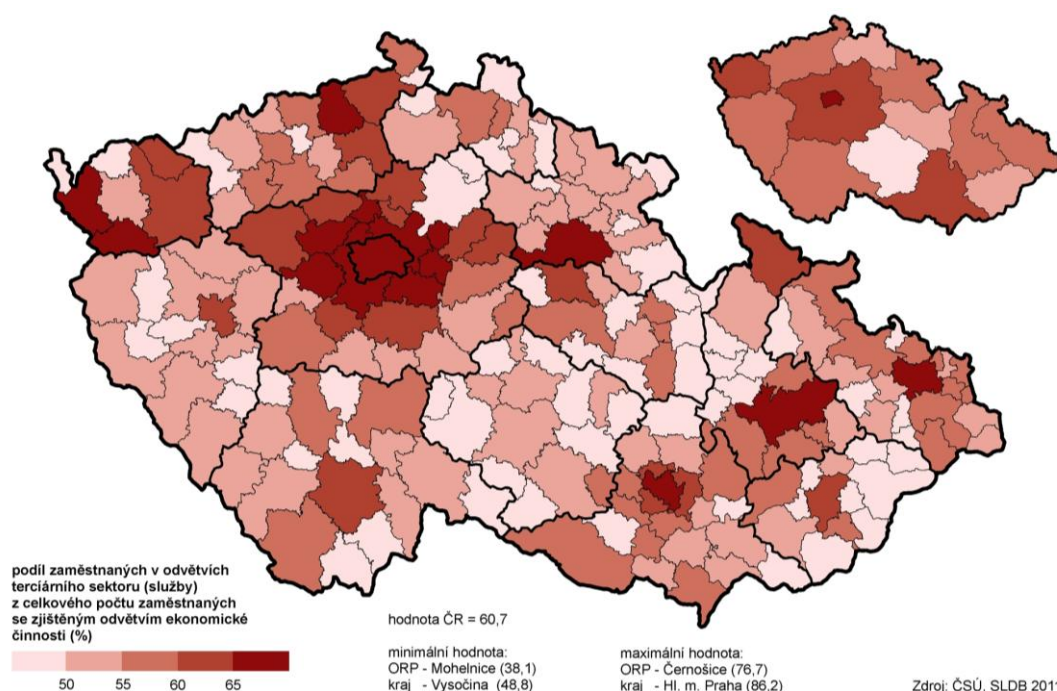
Zaměstnaní v průmyslu ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

Oblast služeb rostla, pracovalo zde okolo 60 % zaměstnaných

Odvětví sektoru služeb (terciéru) zaznamenalo obecně v období posledních dvou dekád růst zaměstnanosti, a to na úkor prvních dvou sektorů. V odvětvích terciéru pracovalo v době sčítání 326 tisíc osob (63 % ze zjištěných údajů).

Zaměstnaní v terciárním sektoru ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

V zázemí Prahy pracovalo v oblasti služeb okolo 70 % zaměstnaných, nejvíce na Černošicku

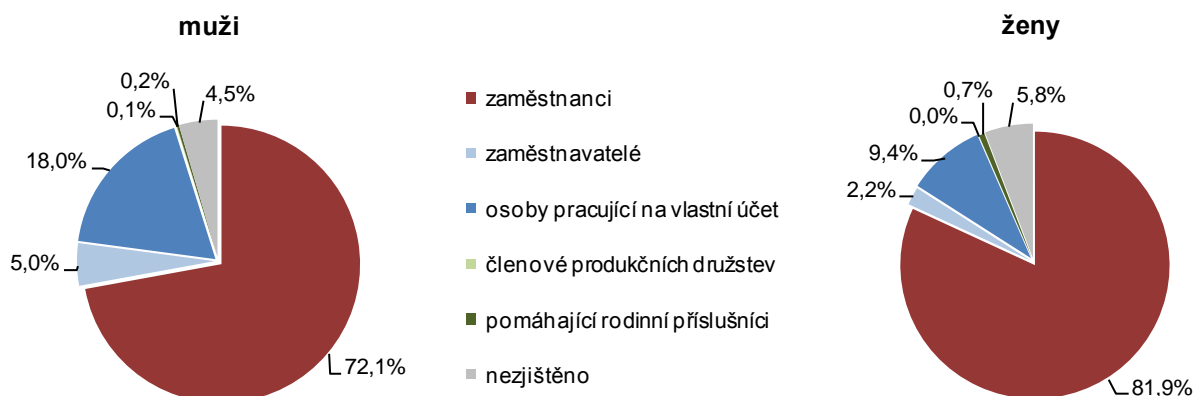
Vysokou zaměstnanost ve službách dosahovali v kraji obyvatelé vázaní na pražský pracovní trh. V západním zázemí hlavního města byly v sektoru služeb zaměstnány dokonce tři čtvrtiny pracující populace (Černošicko 76,7 %), což bylo mezi správními obvody ČR vůbec nejvíce. V ostatních oblastech dostupných Praze se zaměstnanost v terciéru pohybovala okolo 70% hranice (Říčansko, Brandýsko, Kladensko). Naopak územím, kde zaměstnanost ve službách nepřevyšovala polovinu celkové zaměstnanosti, byla průmyslová severní část kraje (Mladoboleslavsko 47,1 % a Mnichovohradištsko 47,8 %).

4.4. Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a hlavních tříd zaměstnání

Tři čtvrtiny ze zaměstnaných osob pracovaly v zaměstnaneckém poměru

Většina zaměstnaných osob pracovala ve svém zaměstnání na pozici zaměstnance (76,5 %). Na pozici zaměstnavatele pracoval každý sedmadvacátý (3,7 %) a jako osoba samostatně výdělečně činná každý sedmý zaměstnaný Středočech (14,1 %).

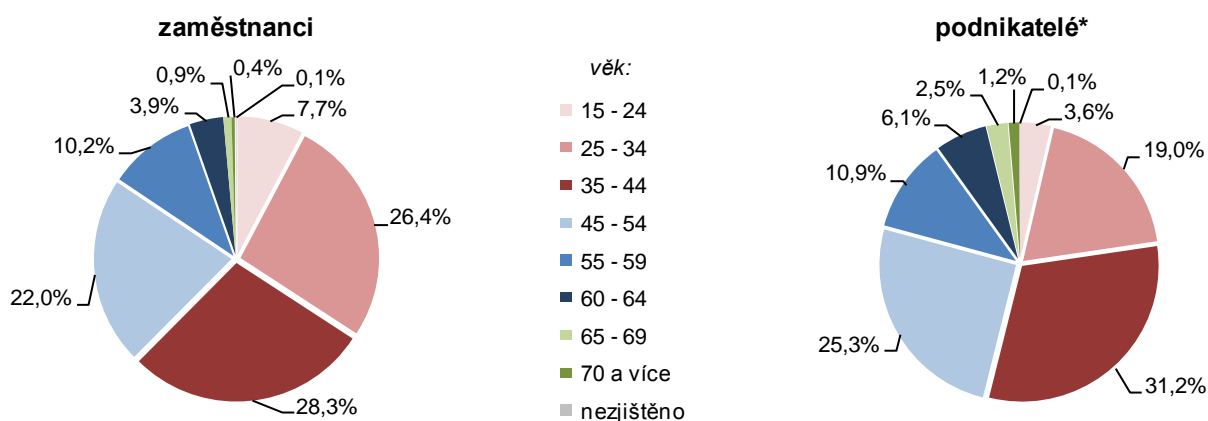
Zaměstnaní podle pohlaví a postavení v zaměstnání

Mezi ženami převládali zaměstnanci více než u mužů

Mezi osobami pracujícími na pozici zaměstnanců byli početně více zastoupeni muži (51,7 %), podíl zaměstnanců v rámci genderové skupiny byl však vyšší u žen (81,9 %) než u mužů (72,1 %). Naopak u mužů byl vyšší podíl zaměstnavatelů a pracujících na vlastní účet.

Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a věku

* zaměstnavatelé a osoby pracující na vlastní účet

Podíl osob v pozicích zaměstnanců se snižuje postupně s věkem

Postavení v zaměstnání se lišilo s přibývajícím věkem. Zaměstnanci převažovali ve většině věkových skupin, s rostoucím věkem se však jejich podíl snižoval (osoby do 29 let 81 %, ve věku 30–49 let 77,1 %, ve věku 50–64 let 74,1 %). U osob v poproduktivním věku 65 a více let bylo zaměstnanců již o něco méně než ostatních zaměstnaných osob (zaměstnanců 48,6 %).

Téměř pětinu zaměstnaných tvořili podnikatelé, převažovali muži

V době sčítání žilo na území kraje téměř 105 tisíc podnikatelů (zaměstnavatelé a osoby pracující na vlastní účet), což odpovídalo 17,9 % zaměstnané populace. Mezi podnikateli převažovali početně muži. Sedm z deseti podnikatelů byli muži, zbylí tři pak ženy. V kraji podnikala téměř čtvrtina

zaměstnaných mužů (23 %), zatímco mezi ženami to bylo pouze 11,6 %.

Každý třetí pracující senior byl podnikatelem

Podnikání jako hlavní výdělečná činnost převažovala především u starší zaměstnané generace. Mezi pracujícími osobami ve věku do 24 let byl podnikatelem přibližně každý sedmá, kdežto mezi zaměstnanými osobami v poproduktivním věku (65 a více let) byl podnikatelem téměř každý třetí.

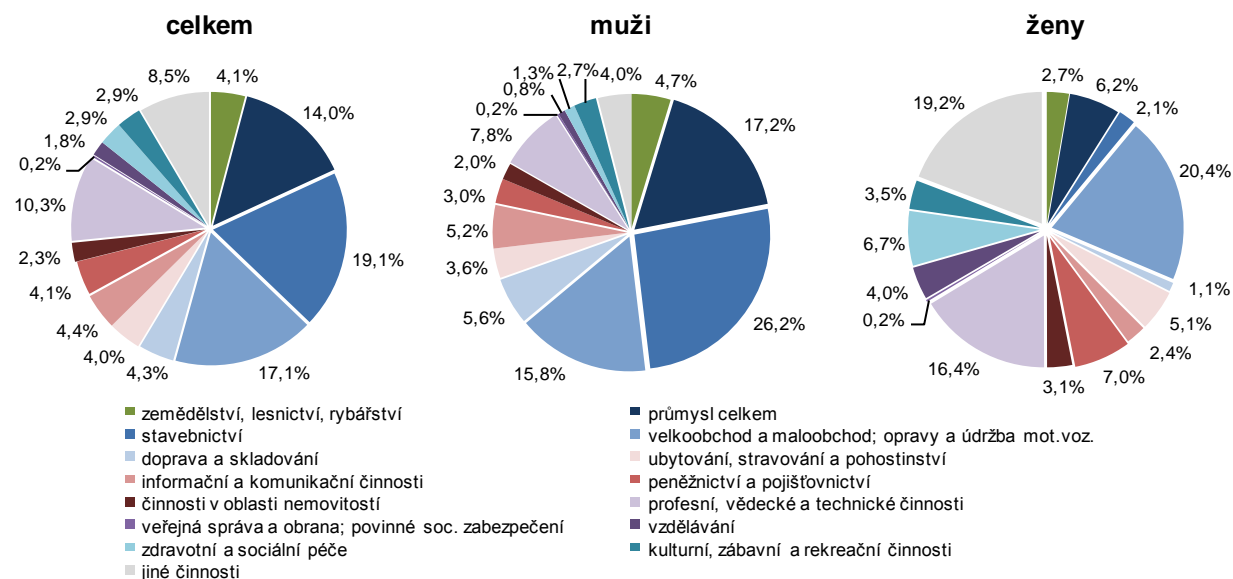
Podnikatelé podle nejvyššího ukončeného vzdělání a věku

	Celkem	v tom podle vzdělání (%)							
		základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení bez maturity	úplné střední s maturitou	nástavbové studium	vyšší odborné vzdělání	vysokoškolské	bez vzdělání	nezjištěno
Počet podnikatelů	107 418	4,1	38,4	33,6	3,1	1,5	18,6	0,1	0,5
v tom:									
zaměstnavatelé	22 023	2,3	25,3	35,7	3,1	1,6	31,5	0,1	0,5
osoby pracující na vlastní účet	85 395	4,6	41,8	33,1	3,1	1,5	15,2	0,1	0,5
v tom ve věku :									
15 - 29	11 181	7,9	29,0	42,6	2,5	2,8	14,1	0,4	0,6
30 - 39	31 514	3,8	41,4	34,3	3,1	2,0	14,8	0,1	0,5
40 - 49	29 931	3,2	38,6	35,4	2,6	1,1	18,4	0,1	0,5
50 - 59	24 303	4,0	41,9	27,8	3,0	0,9	21,8	0,0	0,5
60 - 69	9 088	3,6	31,8	31,1	5,0	1,4	26,6	0,0	0,6
70 a více	1 284	5,5	22,4	28,3	5,8	2,6	34,4	-	1,1
nezjištěno	117	6,0	41,9	24,8	3,4	0,9	13,7	2,6	6,8

Vysokoškolsky vzdělaný byl každý pátý podnikatel, mezi zaměstnavateli dokonce každý třetí

Nejčastější ukončené vzdělání podnikatelů bylo střední včetně vyučení bez maturity (38,4 %), následovalo úplné středoškolské vzdělání s maturitou (33,6 %). Střední školu s maturitou jako minimální vzdělání měla více než polovina podnikatelů (56,8 %). Vysokoškolsky vzdělaný byl každý pátý podnikatel (18,6 %), přičemž u zaměstnavatelů byla vysokoškolská vzdělanost vyšší (každý třetí) než u osob samostatně výdělečně činných (každý sedmý). Mezi mladšími podnikateli (do 29 let) převažovalo vzdělání s maturitou, u podnikatelů ve věku od 30 do 60 let to bylo většinou vyučení v oboru a mezi podnikateli v důchodovém věku měl dokonce každý třetí vysokoškolské vzdělání.

Podnikatelé podle ekonomické činnosti a pohlaví (ze zjištěných hodnot)

Muži podnikali nejvíce ve stavebnictví, ženy v obchodu

V zaměření na hlavní ekonomickou činnost převažovala u podnikatelů odvětví terciárního sektoru služeb (62,8 %), velmi často však vázaná na průmyslové a stavební odvětví. V rámci jednotlivých odvětví se nejčastěji podnikalo v oblasti stavebnictví (19,1 %), mezi muži to byla více než čtvrtina podnikatelů

Více žen než mužů podnikalo v oblasti vzdělávání

(26,2 %). U většiny odvětví ekonomické činnosti převažovali mezi podnikateli muži, u odvětví vzdělávání a zdravotní a sociální péče však měly téměř ze dvou třetin převahu podnikatelky. Nejvíce žen podnikalo v oblasti obchodu (20,4 %) a v oblasti profesní, vědecké a technické činnosti (16,4 %).

Nejvíce podnikatelů žilo ve větších obcích s 1 až 5 tisíci obyvateli

Nejčastějším místem obvyklého pobytu středočeských podnikatelů byly obce s počtem obyvatel 1–5 tisíc, ve kterých se každý pátý zaměstnaný obyvatel živil podnikáním (19,3 %). Prostředím s nejnižší intenzitou podnikání byla města nad 20 tisíc obyvatel, kde podnikatelem byl každý sedmý zaměstnaný (13,8 %) a naopak zde nejvíce převažovali zaměstnanci.

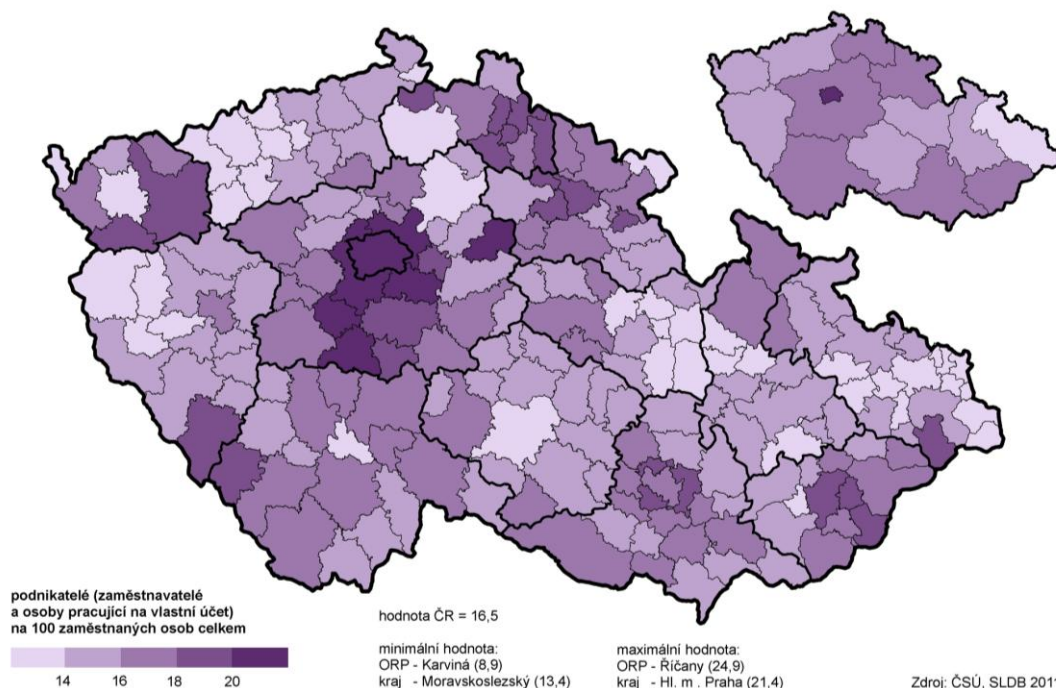
Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a postavení v zaměstnání

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Zaměstnaní	587 539	12 651	59 297	85 819	177 402	162 436	58 812	31 122
z toho podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci	76,5	75,8	75,8	75,4	75,1	76,9	80,2	80,7
zaměstnavatelé	3,7	3,0	3,3	3,7	4,1	3,9	3,1	2,8
osoby pracující na vlastní účet	14,1	15,1	15,2	15,2	15,2	13,8	11,0	10,5
členové produkčních družstev	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	0,4	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3

V zázemí hlavního města byl každý čtvrtý zaměstnaný obyvatel podnikatelem

Podnikatelé se díky strategické poloze a dostupnosti do hlavního města koncentrovali do centrální oblasti kraje (Říčansko 23,4 %, Černošicko 23 %). Vysoký podíl podnikatelů na populaci dosahovaly překvapivě i některé okrajové oblasti Středních Čech (Sedlčansko 20,2 %, Poděbradsko 18,4 %). Oblastí s nízkým podílem žijících podnikatelů bylo Mladoboleslavsko (11,9 %), kde díky průmyslovému charakteru převažovala zaměstnanecká struktura obyvatel.

Podnikatelé ve správních obvodech ORP a krajích

Mezi zaměstnanými cizinci bylo více podnikatelů, než tomu bylo u občanů ČR

Mezi středočeskými podnikateli převažovali občané ČR (95,6 %), častěji však podnikali cizinci (24,7 % ze zaměstnaných cizinců, 17,6 % ze zaměstnaných občanů ČR). Z počtu podnikatelů s cizím státním občanstvím (5,4 tisíc osob) jich pocházelo nejvíce z Ukrajiny (33,5 %) a Vietnamu (20,7 %). Z celkového počtu zaměstnaných Vietnamců podnikalo 65,7 %, což byl největší podíl mezi cizinci. Ze sousedních zemí nejčastěji podnikali Němci (32,1 % ze zaměstnaných Němců) a Rakušané (31,1 %). Naopak mezi Poláky (5 %) a Slováky (8,2 %) byl podíl velmi nízký.

Nejvíce podnikajících cizinců byli občané Ukrajiny a Vietnamu

4.5. Ekonomická aktivita žen

Ekonomická aktivita a zaměstnanost žen byla celorepublikově nadprůměrná, 2. nejvyšší v ČR

Ekonomická aktivita žen byla ovlivněna především jejich reprodukční rolí. V době sčítání bylo ekonomicky aktivních 290 780 žen, to odpovídalo 46,5 % ženské populace, 55 % žen ve věku 15 let a starších a 68,7 % z žen v produktivním věku. Míra ekonomické aktivity žen ve věku 15 a více let byla hodnotou nad celorepublikovým průměrem a po Hl. m. Praze druhou nejvyšší mezi kraji.

Ženy ve věku 15 a více let podle ekonomické aktivity, postavení v zaměstnání a počtu živě narozených dětí

	Ekonomicky aktivní celkem	v tom					Ekonomicky neaktivní celkem	Nezjištěná ekonomická aktivita
		zaměstnané	z toho postavení v zaměstnání			nezaměstnané		
			zaměstnankyně	zaměstnavatelky	osoby pracující na vlastní účet			
Ženy ve věku 15 a více let	290 780	265 383	217 283	5 742	25 017	25 397	237 791	26 523
v tom s počtem živě narozených dětí (%):								
0	22,6	22,2	23,3	9,5	17,7	26,3	18,5	15,6
1	20,8	20,8	20,2	22,9	21,7	20,4	17,1	15,2
2	44,4	45,2	45,3	55,0	47,9	35,8	44,0	22,2
3 a více	10,9	10,5	10,1	12,0	11,7	14,9	17,4	11,3
nezjištěno	1,4	1,3	1,1	0,6	1,1	2,6	3,0	35,8
Průměrný počet dětí	1,47	1,46	1,44	1,71	1,56	1,47	1,68	1,56

V kraji bylo nejvíce žen na mateřské dovolené v ČR

Z celkového počtu ekonomicky aktivních žen bylo v době sčítání zaměstnáno 265 383 žen (91,3 %) a 25 397 žen si hledalo zaměstnání (8,7 %). Do zaměstnané populace se mimo standardně zaměstnaných žen (87,3 %) řadily také pracující studentky a učnice (1,9 %), pracující důchodkyně (5,7 %) a ženy na mateřské dovolené (5,1 %). Počet 13 663 žen na mateřské dovolené představoval 2,3 % pracovní síly kraje (muži a ženy celkem). Důsledkem zvýšené plodnosti to bylo jak v absolutních, tak relativních hodnotách nejvíce v celé ČR. Nejčastěji ženy odcházely na mateřskou dovolenou ze zaměstnání v odvětví průmyslu (18,9 % ze zjištěných), nejméně ze zemědělství (0,8 %).

Ženy se 3 a více dětmi měly mezi ženami nejnižší míru zaměstnanosti

Míra zaměstnanosti u žen (podíl počtu zaměstnaných na počtu všech žen ve věku 15 a více let se zjištěnou ekonomickou aktivitou) činila 50,2 % a stejně jako ekonomická aktivita byla druhou nejvyšší v ČR. Nejvyšší míry zaměstnanosti dosahovaly ženy s 1 dítětem (54,7 %), následovaly ženy bezdětné (53,8 %) a ženy se 2 dětmi (51,3 %). U žen s vyšším počtem dětí byla míra zaměstnanosti podstatně nižší (38,1 %). V nezaměstnanosti dosahovaly nejvyšší míry ženy s vyšším počtem dětí (ženy se 3 a více dětmi 12 %), následovaly bezdětné ženy (10,2 %), ženy s 1 dítětem (8,6 %) a nejnižší nezaměstnanost byla dosahována u žen s 2 dětmi (7,1 %).

Každá dvanáctá podnikatelka dosahovala důchodového věku

Mezi zaměstnanými ženami se živilo podnikatelskou činností 11,6 %. Nejvyšší podíl podnikatelek byl u pracujících žen až v poproduktivním věku, tj. ve věku 60 let a více (21,3 %). Přibližně každá dvanáctá podnikatelka tak měla již důchodový věk. U nízkého věku tomu bylo naopak. Podnikatelkou byla každá patnáctá pracující žena mladší 30 let (6,7 %), ve věku 30 až 45 každá devátá zaměstnaná (11,5 %) a ve věku 45 až 60 let každá osmá (12,9 %). Podnikatelky bydlely nejčastěji v okolí Prahy (na Černošicku 17 % a Říčansku 16,7 %).

Nejvíce žen bylo zaměstnáno jako technické a odborné pracovníce

Nejčastějším pracovním zařazením zaměstnané ženy byla technická a odborná pracovníce (25,3 % zaměstnaných žen se zjištěnou hlavní třídou zaměstnání). Početně ženy převažovaly nad muži v třídách zaměstnání jako úředníci (68,6 %), pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (63,8 %), pracovníci ve službách a prodeji (61,7 %), specialisté (59,5 %) a techničtí a odborní pracovníci (54,8 %).